

Streszczenie

Analiza więzi społecznych żołnierzy uczestniczących w pokojowej misji wojskowej w zróżnicowanym środowisku społeczno-kulturowym Afganistanu na przykładzie

21. Brygady Strzelców Podhalańskich

Problematyka udziału Wojska Polskiego w misjach zagranicznych to temat, który coraz częściej pojawia się w kręgu zainteresowań socjologów jako jeden z obszarów, w których prowadzone są badania nad wojskiem. Jak każdy żołnierz wykonujący zadania w misjach zagranicznych, autor miał okazję służyć w środowisku sojuszniczym i wykonywać zadania z dala od rodziny i bliskich w innym środowisku kulturowym.

Przedmiotem przedstawionych w dysertacji badań byli żołnierze 21 BSP biorący udział w pokojowej misji wojskowej w Afganistanie, a celem analiza procesów społecznych jakie występują u żołnierzy podczas odbywania służby poza granicami kraju. Jest to temat ważny w czasie, gdy zapadają decyzje zakończenia wojny w Ukrainie i udzielenia gwarancji pokojowych dla tego kraju.

Badania koncentrowały się na socjologicznych aspektach udziału żołnierzy w misji wojskowej w Afganistanie oraz 21 Brygadzie Strzelców Podhalańskich, jednej z elitarnych brygad Wojska Polskiego. Badanie przeprowadzono na podstawie analizy dostępnej literatury przedmiotu, w tym badań statystycznych, różnych dokumentów kompilacyjnych oraz z wykorzystania ankiet i wywiadów z respondentami.

Niniejsza dysertacja podzielona jest na trzy części: teoretyczną, metodologiczną i empiryczną i składa się z sześciu rozdziałów.

Część teoretyczna pracy została opracowana na podstawie literatury przedmiotu oraz własnych obserwacji i doświadczeń i obejmuje dwa rozdziały.

W rozdziale pierwszym na gruncie socjologii wojska, wojny oraz grup dyspozycyjnych przedstawione zostały teoretyczne aspekty istnienia wojska jako grupy i instytucji społecznej oraz utworzonej grupy dyspozycyjnej mającej na celu wypełnianie zadań obrony państwa oraz koalicyjnych układów gwarantujących istnienie państwa i zapewniające bezpieczeństwo dla obywateli w obliczu zagrożeń wewnętrznych oraz wykonywanie zadań poza granicami kraju .

W rozdziale drugim przedstawiono uwarunkowania funkcjonowania żołnierzy – uczestników misji, z jakimi mieli styczność w nowym, odmiennym środowisku na przykładzie Afganistanu. Autor przybliżył nam szczególne uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe i ekonomiczne społeczeństwa Afganistanu.

Rozdział trzeci, Metodologiczne aspekty badań własnych, w całości poświęcony jest przedstawieniu metodologicznych podstaw badań własnych autora. Szczegółowo przedstawia przedmiot, jak i cel badań, zarówno w wymiarze poznawczym, jak i praktycznym oraz problemy badawcze i hipotezy przyjęte do weryfikacji badań. Opisano metody i techniki badawcze, a następnie przebieg badań empirycznych. W ostatniej części tego rozdziału opisuje i charakteryzuje populację żołnierzy objętych opracowaniem.

Kolejne trzy rozdziały przedstawiają wyniki badań empirycznych uzyskanych podczas prowadzenia badań ilościowych i jakościowych dotyczących społecznych aspektów udziału żołnierzy w misji wojskowej w Afganistanie, funkcjonowania żołnierzy w bazach wojskowych w warunkach kontaktów międzykulturowych oraz odbioru społecznego i poczucia satysfakcji z uczestnictwa w misji wojskowej w Afganistanie

W rozdziale czwartym, w pierwszej kolejności dokonano analizy motywów jakimi kierowali się żołnierze decydując się na wyjazd za granicę na misję wojskową a także identyfikacji celów własnych z celami misji oraz określono poziom aprobaty celów misji wyrażony przez żołnierzy. W następnej kolejności przeanalizowano okres przygotowawczy do misji i oceniono prawidłowość i przydatność szkolenia do działania w misji wojskowej w warunkach zagrożenia w odmiennych warunkach społecznych i geograficznych. Dokonano także oceny zaangażowania żołnierzy w tym okresie.

W rozdziale piątym dokonano analizy działalności żołnierzy podczas wykonywania zadań w misji wojskowej poza granicami kraju. Żołnierze podczas misji przebywali w bazach wojskowych i całość ich życia i funkcjonowania ograniczona była do terenu bazy. Bazy wojskowe oraz warunki służby wojskowej w sytuacjach ekstremalnych, przy wysokim zagrożeniu ze strony przeciwnika jak też odmiennych warunków geograficznych i kulturowych wymagały odpowiedniego dostosowania do zaistniałej sytuacji. Żołnierze musieli zaadaptować się do odmiennych warunków. Analizie poddano relacje interpersonalne z najbliższymi kolegami, przełożonymi, rodziną, którą zostawili w kraju, żołnierzami armii sojuszniczych oraz relacje ze społeczeństwem afgańskim.

Rozdział szósty: został poświęcony analizie odbioru najbliższego i dalszego kręgu społecznego z uczestnictwa żołnierzy w misjach wojskowych poza granicami kraju, a także satysfakcji i zadowolenia jakie odczuwali żołnierze po powrocie do domu z misji wojskowej.